

аналіз. Зміст дискримінантного аналізу полягає в тому, що за допомогою математично-статистичних методів будується функція та розраховується інтегральний показник, на підставі якого можна з достатньою ймовірністю передбачити банкрутство суб'єкта господарювання [2].

1. Рудый К. *Финансовые кризисы: теория, история, политика.* – М.: Новое знание, 2003. — 399 с. 2. Андрійчук В.Г. *Економіка підприємств: Підручник.* – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 624 с. 3. Монтез М.Ф., Попов В.В. *Теория и история валютных кризисов в России и других странах: Пер. с англ.* – М.: Дело, 1999. – 136 с.

Г.І. Біла,

студент-магістр.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. І.Б. Хома

ІНОЗЕМНИЙ КАПІТАЛ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СТРАХОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Проблема впливу іноземного капіталу на розвиток страхової системи України в міру зростання економіки є надзвичайно актуальною, адже у сучасному світі розвиток країни значною мірою залежить від її участі в міжнародних відносинах, які проявляються, зокрема, і через механізми іноземного інвестування. Важливість впливу пояснюється тим, що економічне зростання неможливе без створення та функціонування ефективної страхової системи, яка, по-перше, із загостренням конкуренції набуває ще більшого значення завдяки захисту від наявних і потенційних загроз господарських суб'єктів, а по-друге, нагромаджує значну частку коштів, що перетворює страхові компанії на потужні інвестиційні інститути, які разом з банками стають найбільшими джерелами інвестиційного капіталу.

Національна галузь страхування стає дедалі привабливішою для інвесторів: якщо на кінець 2005 р. в Україні діяло 58 страхових компаній з іноземним капіталом, то вже на кінець I півріччя 2008 р. –

82. Хоча їхня частка у загальній кількості страховиків залишилась майже незмінною: 14,6 % і 17,5 % відповідно. Істотнішими є зміни в абсолютних показниках іноземного капіталу, величина якого у статутних фондах за підсумками I півріччя 2008 р. майже у 3,5 раза перевищувала відповідний показник 2005 р. Водночас потрібно звернути увагу на те, що сьогодні в загальній структурі статутного фонду страховиків України на іноземний капітал припадає 25,6 %, а на вітчизняний – 74,4 %. Найбільші інвестори – це Великобританія і Північна Ірландія (18,4 %), США (12,8 %), Польща (11,3 %), Кіпр (10,5 %), Нідерланди (9,9 %), Росія (9,8 %), Австрія (8,0 %) [1].

Основними чинниками, які визначають прихід іноземних інвесторів на страховий ринок і свідчать про перспективність його розвитку, є: приєднання до СОТ; необтяженість боргами перед західними фінансовими інститутами; ненасиченість ринку (застрахованими є лише 10 % ризиків, а у більшості західних країн – до 90 %); низький рівень страхового покриття (12 %); незначна питома вага страхування у ВВП (1,7 % на кінець 2007 р. чистих страхових премій у ВВП проти 8,7 % у розвинених країнах Європи); зростання темпів страхового ринку; низький рівень збитковості страхових операцій; підвищення довіри до страхових компаній з боку населення та суб'єктів господарювання; реальна можливість створення працездатної та прибуткової моделі взаємодії капіталів і технологій західних та українських страховиків [1, 2, 3].

Концентрація іноземного капіталу на страховому ринку має переваги та недоліки, які істотно впливають на інтереси: 1) іноземних інвесторів (переваги – освоєння нових ринків; можливість отримання довгострокового капіталу на ринку страхування життя; можливість організації розгалуженої системи обслуговування інших економічних суб'єктів-нерезидентів; отримання вищих доходів від інвестування страхових резервів; недоліки – відсутність сприятливого інвестиційного клімату; політичні ризики; нестабільність інвестування резервів в українську економічну систему; низький рівень життя населення й низький ступінь розвитку виробничої сфери економіки, у зв'язку з чим знижений платоспроможний попит на послуги страхування); 2) держави (переваги – підвищення авторитету у міжнародному співтоваристві; можливість ефективного розвитку страхування, конкуренції; виконання міжнародних зобов'язань; підвищення капіталізації страхового ринку;

розвиток фінансових ринків і ринкової інфраструктури; недоліки – ускладнення процедури страхового нагляду за операціями страховиків, ймовірність посилення іноземного втручання; вплив коштів за кордон; ризик прибутку та виходу з ринку, недовговічність відносин); 3) українських страховиків (переваги – можливість підвищення капіталізації ринку, нові джерела інвестування; взаємодія з іноземними страховиками, збільшення активів компаній; поліпшення страхового продукту; створення нових робочих місць, підвищення кваліфікації кадрів; упровадження міжнародного досвіду та технологій; недоліки – надлишкова конкуренція, можливі банкрутства); 4) українських страхувальників (переваги – можливість великого вибору серед страхових компаній; поява нових страхових послуг; зниження тарифів з окремих видів страхування (завищених); недоліки – ризик шахрайства з боку іноземних страховиків).

Отже, політика держави щодо іноземних страховиків повинна виходити з двох цілей, які є суперечливими, а саме: бажання збільшити приплив іноземного капіталу зумовлює створення сприятливого інвестиційного клімату, а бажання захистити національних страховиків неминує призводити до усіляких обмежень, тому потрібно збалансувати обмежувальні та стимулювальні заходи.

Глобалізаційні процеси загрожують істотними ризиками вітчизняній страховій системі, тому ступінь відкритості національної економіки повинен відповідати рівню її розвитку. Необхідно визначити тенденції розвитку сучасного світового простору та страхового ринку в цілому; сформувати систему інструментів нового регулювання, які б оперативніше реагували на ймовірні істотні зміни у страховій діяльності; забезпечити максимальне зменшення податкового навантаження на фінансову діяльність страховиків; запровадити принципи оподаткування, які діють у країнах ЄС.

Загалом, щоб не втратити конкурентні переваги, вітчизняні страхові компанії повинні постійно удосконалювати свої операції й послуги, нарощувати рівень капіталізації страхової системи і консолідації вітчизняного страхового бізнесу, упроваджувати прогресивні технології управління задля підвищення ефективності своєї діяльності.

1. Офіційний сайт Державної комісії з врегулювання ринків фінансових послуг // www.dfp.gov.ua. 2. Пластун В., Домбровський В. Іноземний капітал на

страховому ринку України // АПЕ. – 2007. – № 3(69). – С. 182–189. 3. Ткаченко Н. Вплив іноземного капіталу на розвиток страхової системи України // Фінанси України. – 2007. – № 6. – С. 115–121.

Н.Б. Бодейко,

студент-бакалавр.

Науковий керівник – асист. Я.П. Ухачевич

ОБНОВЛЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ, ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ

Як відомо, активна частина основних виробничих фондів – машини, механізми та устаткування безпосередньо беруть участь в створенні продукції, створюють додану вартість і є одним з найважливіших чинників будь-якого виробництва. Існує пряма залежність між якісним складом виробничих фондів і технічним рівнем продукції, що виготовляється [2].

Досвід більшості розвинених країн свідчить, що понад 80 % зростання ВВП забезпечується технологічними нововведеннями, які здійснюються через технічне переозброєння виробництва. У провідних галузях машинобудування активна частина основних виробничих фондів на 70–80 відсотків оновлюється кожні 5–7 років. Наприклад, у Німеччині та Японії термін промислової експлуатації металорізального верстата-автомата не перевищує п'яти років [3].

На початок 2008 року у машинобудуванні України середній вік устаткування більше ніж втричі перевищує амортизаційний ресурс. Невідповідність виробничих потужностей підприємств потребам ринку призводить до фінансової неефективності виробництва [4].

За таких обставин питання оновлення активної частини основних виробничих фондів набуває особливого значення. Оптимальним для вирішення цієї проблеми є створення певної програми, метою якої було б створення системи організаційних, нормативно-правових, технічних та фінансово-економічних умов та заходів, які дають змогу господар-